

MŮJ ROK 1971

Můj rok 1971

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.bizbooks.cz
www.albatrosmedia.cz

Bizbooks®

Martin Ježek

Můj rok 1971 – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

OBSAH

Úvodem	4	Školství	136
Rok 1971 podle jiných kalendářů	7	Vánoce	140
Kultura	20	Krimi	144
Hudba	26	Humor	152
Film	49	Doprava a cestování	158
Seriály	61	Cestování	160
Literatura	70	Doprava	166
Divadlo	77	Věda a technika	180
Média, reklama	88	Zdravotnictví	188
Móda	100	Kosmonautika	190
Architektura	112	Sport	198
Společnost	122	Kalendárium 1971	206
Jídlo	131	Zdroje	232

PODĚKOVÁNÍ

Při psaní této knížky mi svými vzpomínkami a také významnou pomocí při vzniku textu přispěli Lenka Hájková, Hedvika Čaňková, Hugo Smyčka, Pavla Drlíková, Miroslav Berečka, Radim Čech a Tomáš Haša. Za spolupráci děkuji Českému statistickému úřadu a Ivě Bendové a Zdeňkovi Zůchovi z Ústavu české literatury Akademie věd ČR.

ÚVODEM

„Já su tak šťastné,“ ozvalo se 30. července z televizní obrazovky. Smál se z ní pořádný chlapák, který zrovna vylezl z vody. František Venclovský přeplaval jako první Čechoslovák kanál La Manche. Ještě dlouho poté se průpovídka v hanáckém nářečí pronášela v české kotlině při různých veselých příležitostech. Začátkem roku 1971 pořádně mrzlo. V Praze Ruzyni dokonce naměřili jedenadvacetistupňové mrazy. V první pracovní den, pondělí 4. ledna, si lidé v zaměstnání vyprávějí o herci Miloši Kopeckém, který figuroval na Silvestra v televizi ve filmu Trapas. Korupce v něm byla brána tak samozřejmě, jako že noc střídá den. Od srpna 1968 uplynulo dva a půl roku a kola normalizace společnosti, cesty k čisté totalitě, už se točila a nabírala na rychlosti. Absolutní moc komunistů byla podtržena a sečtena na jejich květnovém sjezdu. To nebylo veselé. Mnozí si pamatovali čistky z padesátých let a věděli, že může jít o život. To už ale komunisté nechtěli a měli k tomu dobré důvody. Byli zkrátka důmyslnější a díky jejich plánům se sedmdesátým letům mj. říká éra Husákových dětí.

Byla to doba, kdy se otevřelo kino a v jeho podzemí byl atomový kryt, kdy se nastupovalo na mimořádné víkendové směny a kolektivy soutěžily o titul brigáda socialistické práce, ať už chtěly, nebo ne.

Většina lidí chtěla žít a milovat se, mít děti a pokoj od nějakých politických blábolů a handrkování. Jen se neangažovat a být tiše v ústraní, ve svém chalupářském exilu. Tam se lidé komunistům smáli a drželi palce těm, kteří se jim dokázali postavit. I proto, že oni sami k tomu neměli dost odvahy a věděli to. Jaké to bylo na počátku normalizace a jak je možné, že na politiku komunistů po oteplení z konce šedesátých let obyvatelstvo tak dobře slyšelo?

Všem, kteří se v roce 1971 narodili nebo na něj chtějí zavzpomínat či se o něm něco dozvědět, je tato kniha věnována. A pokud knihu chcete sami věnovat někomu blízkému, je tu pro vás následující strana.

Stránka pro tebe

August 70

PF
1971

ROK 1971 PODLE JINÝCH KALENDÁŘŮ

Gregoriánský kalendář	1971 (MCMLXXI)
Arménský kalendář	1419–1420
Etiopský kalendář	1963–1964
Bengálský kalendář	1377–1378
Berberský kalendář	2921
Buddhistický kalendář	2515
Byzantský kalendář	7479–7480
Čínský kalendář	5. 12. 1970 – 14. 12. 1971 Vepř
Kalendář Francouzské revoluce	179–180
Hebrejský kalendář	5731–5732
Hindský kalendář	1892–1893
Íránský kalendář	1349–1350
Islámský kalendář	1390–1391
Japonský kalendář	2631
Koptský kalendář	1687–1688
Korejský kalendář	4304
Perský kalendář	1349–1350
Thajský solární kalendář	2515

HUSÁKOVY DĚTI

Víte, proč se lidem s ročníkem narození 1970 až 1975 říká Husákovy děti? Normalizační režim potřeboval uklidnit obyvatelstvo po zmařených nadějích pražského jara. Potřeboval si lidi získat a nechtěl se uchylovat k plošné represí. Jak na to? Pokud by ceny v obchodech nebyly vysoké a naopak se zvyšovaly platy, obyvatelstvo by bylo spokojené a na tanky Rudé armády na náměstích v srpnu 1968 by pomalu zapomnělo. A tak se komunisté uchýlili k politice „uplácení“ sociálními výhodami a zaměřili se na mladé. Svou sociální politikou si je dlouhodobě zavázali. Utéct na Západ s dětmi bylo těžší.

POPULAČNÍ EXPLOZE

Po roce 1970 dochází ke změně mateřské dovolené. Matky mohly být na „mateřské“ až tři roky a zaměstnavatelé měli povinnost po ukončení mateřské dovolené zaměstnankyni umožnit nástup do stejné funkce za stejné peníze.

Na jedné straně režim vyšel vstříc požadavkům zaměstnaných matek a sledoval tím masovou podporu mladých rodin, na straně druhé to způsobilo velký výpadek pracovních sil. Nastala totiž populační exploze. V roce 1970 bylo na mateřské dovolené 109 295 žen, v roce 1974 již 240 311. A tak se stavělo víc mateřských škol a jeslí.

TO SE POČÍTÁ

Mateřský příspěvek zavedený v roce 1970, zvýšení přídavků na děti v roce 1973, půjčky mladým lidem s dětmi od roku 1973 a zvýšení jednorázové podpory při narození dítěte na 2 000 Kčs v roce 1971. Cíl: závazná loajalita mladých rodin vůči novému režimu. Výdaje státu na výchovu dětí se v té době ohromně zvýšily, omezovat se začaly až v polovině sedmdesátých let.

LAMPASÁCKÉ POMERANČE

Narodila se mi dcera. Ne kvůli tomu, že bychom měli dostat nějaké přídavky nebo co, my jsme s manželkou nijak peníze nepočítali, stejně jich bylo málo. Prostě se to stalo. Já jsem dokončil zemědělskou vysokou školu v Praze a nastoupil na vojnu. No a žena mi poslala telegram na útvar, že malá Hedvika je na světě.

Řekl jsem to dozorčímu s tím, jestli by mě za ní nepustil. Bylo to asi jen šedesát kilometrů vlakem. Říkal, že jo, ale že se musím ve stejný den vrátit. Tak jsem vypadl s dočasným opuštěákem z kasáren a po cestě na nádraží horečně přemýšlel, co vzít do porodnice. Cestou na vlak vidím před zeleninovou frontou. To bude ono, ať už to budou pomeranče, citrony, nebo banány, žena bude mít radost. Ale ta fronta...

„Pustíte mě? Mám holku,“ říkám. „No a co? V tvém věku má holku každě,“ řekl chlapík na konci fronty a dal mi jasně najevo, že tady se nepředbíhá.

„Ale ne, narodila se mi holka a jede mi vlak. Jedu za ní do porodnice. Tak pustíte mě?“

Frontoví bojovníci si zprávu předávali dopředu a s ní jsem se šinul k pultu i já.

„Jen jestli tě neposlal nějaký lampasák,“ ozvalo se ještě.

Ale to už jsem měl pardon všelidové zeleninové fronty v kapse a prodavačka se na mě usmívala. „Tak ať se jí daří,“ řekla mi při předávání pytlíku s pomeranči.

„Vem si s sebou jeden do kasáren, Hugo,“ říkala mi unavená manželka, když jsem choval nový přírůstek do rodiny. Do kasína jsem jeden exemplář ovoce skutečně přivezl. „Spolubojovníci“ z východního Slovenska tak viděli pomeranč poprvé, tam jim prý nic takového nevozili. Ale nevím, jestli nekecali.

Ze vzpomínek Huga Smyčky

ČÍSLA, TABULKY A STATISTIKY

KDE NA TO VZALI?

V dubnu 1971, před začátkem sjezdu komunistů, došlo v Československu skutečně ke snížení maloobchodních cen. Nový režim se za tento krok samozřejmě velice klepal po rameni. Ale i tehdy museli soudruzi přemýšlet, kolik si mohou dovolit utratit. Odpověď na otázku, kde na to komunisté vzali, musíme hledat právě v reformních letech 1967 a 1968. Tehdy hospodářství klapalo jako hodinky a této doznívající konjunktury využili a investovali vlastně reformní peníze do utvrzení normalizace. Účel světí prostředky.

SALÁMY NESTÁLY ZA NIC

Ceny tedy byly až na výjimky nižší nebo zakonzervované. Základní průmyslové výrobky typu vysavače nebo chladničky už se daly pořídit v průběhu šedesátých let, takže ty doma byly. A navíc se zvyšovaly platy, a tak lidé mohli utrácet. Rostla tedy poptávka po nových výrobcích. Ale na tuto konzumní žízeň režim nebyl připraven. Centrální plánování nebylo vůbec schopno pružně reagovat. Navíc začala váznout kvalita některých produktů, třeba masných výrobků a uzenin. S narůstající potřebou valut se taky musely kvalitní výrobky z masa vyvážet, takže pulty byly prázdné. O hovězím jste si mohli nechat jen zdát a vepřového bylo velmi málo a pro běžného člověka dost drahé – kilo ho stálo v průměru 30 Kčs, průměrná mzda přitom dělala kolem dvou tisíc.

MZDY: TI NAHOŘE DOSTALI VÍC

V roce 1970 stát vydal na mzdy 226 miliard korun a pak se každý rok platy zvyšovaly, v roce 1975 to bylo téměř 300 miliard. Zaměstnanci byli rozděleni do 17 pracovních tříd. Mzda se měla zvyšovat pracovníkům v nejnižších třídách, ale skutečnost byla jiná. První pracovní třída byla mzda navýšena

o 15,9 %, deváté o 20,2 % a patnácté o 19,1 %. Vedoucí pracovišť a ředitelé, což už měli být prověřeni kádři a z 99 procent komunisté, tedy dostali mnohem více než obyčejní dělníci.

V průměru vzrostly mzdy z 1 481 Kčs v roce 1965 na 2 153 Kčs v roce 1972, přičemž jenom mezi lety 1970 až 1973 rostly přibližně o 130 Kčs ročně.

HUSÁK – PROGRES E S R. O.

Lidi výše výplaty samozřejmě zajímala. Reforma v roce 1968 totiž mzdy uvolňovala a platy se začaly vyvíjet nekontrolovaně, mířily ke kapitalistickému systému odměňování. S tím byli mnozí spokojeni, dalším ale jakási mzdová solidarita scházela. Srpnová okupace a nástup původně progresivního reformního politika Gustáva Husáka k moci tento vývoj vrátila zpět a závistivci mohli být spokojeni. Všichni měli skoro stejně (málo).

Zde je asi nutné dodat, že Husák se skutečně jako progresivní prezentoval, na koberečku v Moskvě v srpnu 1968 ale svůj reformní postoj začal přehodnocovat, pomalu chytal, až chytil „správný“ politický vítr a během dalších dvaceti let dosáhl v Československu na nejvyšší možné státní a politické posty.

Gustáv Husák

KLID V DOLECH

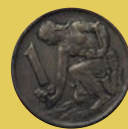
V dolech může být za jistých okolností výbušné prostředí. Pokud se ale horníkům sáhne na platy, není k výbuchu zapotřebí metan ve štolách. A proto byla mzdová politika v severních průmyslových oblastech Československa trochu jiná. A pro doly to platilo bez výjimky. Tam se navyšovalo nejvíce nižším důlním třídám (10 až 15 %).

JAK SE ZVYŠUJE A SNIŽUJE ZÁROVEŇ ANEB DŮCHODY

Starobní důchody se také zvyšovaly, hlavně lidem, kteří nebrali penzi skoro žádnou. Na první pohled chvályhodný čin ale měli komunisté dobře propočtený. Na starých lidech jim záleželo daleko méně než na rodinách s malými dětmi. A tak se důchody sice zvyšovaly, ale v porovnání s navýšenými platy byly stále malé. V roce 1963 činila výše důchodu 60,8 procenta průměrné mzdy, v roce 1970 se tento podíl snížil na 49,2 procenta (954 Kčs) a stále klesal.

PRŮMĚRNÁ MZDA ..... 2 020 Kčs

Zemědělství 1 890 Kč
Stavebnictví 2 306 Kč
Nákladní doprava 2 364 Kč
Obchod 1 700 Kč
Věda, výzkum, vývoj 2 345 Kč

Bytové hospodářství 1 296 Kč
Školství 1 896 Kč
Kultura 1 405 Kč
Zdravotnictví 2 115 Kč
Soudnictví 2 033 Kč

DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Střední stav obyvatelstva	9 830 602
Sňatky	91 864
Rozvody	23 616
Narodilo se	155 233
Děti narozené mimo manželství	8 112
Potraty	86 452
Zemřelo	122 375
ženy	57 475
muži	64 900
Přistěhovalí	15 232
Vystěhovalí	12 742

NEJČASTĚJŠÍ PŘÍJMENÍ

Novák	523
Nováková	521
Novotný	405
Svoboda	382
Dvořák	362
Svobodová	358
Novotná	337
Dvořáková	314
Černý	286
Černá	254

NEJOBLÍBENĚJŠÍ DÍVČÍ JMÉNA

Jana	5 320
Lenka	3 426
Martina	3 057
Hana	2 548
Monika	2 062
Eva	2 008
Jitka	1 977
Marcela	1 894
Iveta	1 834
Petra	1 775

NEJOBLÍBENĚJŠÍ CHLAPECKÁ JMÉNA

Petr	6 710
Martin	5 394
Pavel	4 898
Jiří	4 888
Jan	3 099
Tomáš	2 599
Roman	2 475
Josef	2 461
Jaroslav	2 425
Miroslav	2 272

CENY POTRAVIN, ZBOŽÍ A SLUŽEB (DLE ČSÚ)

Potraviny

Chléb (1 kg)	2,60 Kčs
Hladká mouka	3,80 Kčs
Rýže	5 Kčs
Brambory	0,70 Kčs
Hovězí přední s kostí	17 Kčs
Dušená šunka (1 kg)	70 Kčs
Párky (1 kg)	25 Kčs
Máslo (I. jakost, 1 kg)	40 Kčs
Olej (1 l)	25,40 Kčs
Cukr kostkový	8 Kčs
Kuře	26,50 Kčs
Mléko (2% tučnost)	1,90 Kčs
Sýr Eidam (30% tučnost)	19 Kčs
Víno bílé (1 l)	17 Kčs
Rum (1 l)	65 Kčs

Elektro

Elektrický sporák 3 plotny	3 300 Kčs
Chladnička	2 380 Kčs
Pračka	1 580 Kčs
Televize	3 900 Kčs

Dopravní prostředky

Auto Škoda 100	45 500 Kčs
Kolo pánské	690 Kčs
Benzin (1 l) normal	2,10 Kčs
Benzin (1 l) special	2,40 Kčs

Oblečení

Letní pánský plášť (Hubertus)	250 Kčs
Zimní dámský plášť	757 Kčs
Dámské šaty bavlněné	93 Kčs

Pánská košile dlouhý rukáv	60 Kčs
Silony	10 Kčs
Pánské bavlněné ponožky	7 Kčs
Pánské polobotky	170 Kčs
Dámské celoroční boty	176 Kčs
Chlapecké boty (10 roků)	50 Kčs

Zboží

Hnědé uhlí (100 kg)	17,20 Kčs
Černé uhlí (100 kg)	26,20 Kčs
Cigareta Memfis (1 ks)	0,40 Kčs
Cigareta Partyzánka (1 ks)	0,16 Kčs
Mýdlo jádrové (1 kg)	8,40 Kčs
Mýdlo toaletní (1 kg)	25 Kčs

Služby

Nájemné za byt (2 pokoje a kuchyň s topením)	238 Kčs

Nájemné za byt (2 pokoje a kuchyň bez topení)	106 Kčs
Kino klasický formát	4 Kčs
Kino širokoúhlá projekce	6 Kčs
Jízdné: osobní vlak (100 km)	14 Kčs
rychlík (300 km)	58,8 Kčs
autobus (10 km)	3 Kčs
MHD	1 Kčs
Stříhání vlasů	5 Kčs

NARODILI SE

Alice Nellis, režisérka, scenáristka, herečka

Tomáš Matonoha, herec, moderátor

Jan P. Muchow, herec, hudebník, hudební producent

Dana Morávková, herečka, moderátorka

Tereza Maxová, modelka

Michal Hrůza, zpěvák, zakládající člen skupiny Ready Kirken

Klára Pollertová-Trojanová, herečka

Marek Daniel, herec

Ondřej Sokol, herec, bavič, režisér, překladatel

Bohuslav Sobotka, bývalý politik a předseda vlády ČR

Petr Nedvěd, bývalý hokejový útočník

Barbora Munzarová, herečka

Petr Kuchař, motokrosový závodník, mistr ČR v superkrosu

3. ledna

13. března

21. června

29. července

31. srpna

31. srpna

17. září

17. září

16. října

23. října

9. prosince

28. prosince

31. prosince

Petr Kuchař

Tereza Maxová

Petr Nedvěd

Barbora Munzarová

SVĚT

Erika Judínyová , slovenská moderátorka	30. ledna
Josh Bernstein , cestovatel, moderátor	24. února
Idina Menzel , herečka, skladatelka, zpěvačka	30. května
Mark Wahlberg , zpěvák	5. června
Elon Musk , vynálezce, majitel společnosti SpaceX	28. června
Alison Krauss , country zpěvačka, houslistka	23. července
Thalía , herečka, zpěvačka	26. srpna
Goran Ivanišević , bývalý profesionální tenista	13. září
Lance Armstrong , cyklista, sedminásobný vítěz Tour de France	18. září
Sacha Noam Baron Cohen , autor, komik	13. října
Snoop Dogg , hudebník, hip-hoper, raper	20. října

Goran Ivanišević

Erika Judínyová

Elon Musk

Idina Menzel

ROK VEPŘE

27. 1. 1971 – 14. 2. 1972

Element: země

Princip: jin

Roční období: začátek zimy

Světové strany: SV, JV

Podle čínské tradice představuje Vepř archetyp člověka, který miluje život. Vepři jsou modely upřímnosti, čistoty, cti a snášenlivosti. Jsou opatrní a pečliví; dejte jim svou důvěru a budou se snažit ji nezklamat.

Vepř má jen velmi málo přátel, zato na celý život. Pro ně je ochoten podstoupit i neuvěřitelné oběti. Může zastávat všechna povolání, je svědomitý a pilný.

Na základě emocí může být také velmi úspěšný na uměleckém poli. Lidé mají často sklon využívat jeho naivity. To platí také pro jeho citový život. Bývá klamán, podváděn, ale i milován. Jakmile se začne válet ve špíně, skončí špatně.

Vepři jsou lidé, které ostatní nejvíce obdivují. Najdete-li ve svém okolí někoho krásného, milujícího a až úzkostlivě starostlivého – bude to s největší pravděpodobností člověk narozený ve znamení Vepře. Vepři neustále obětují vlastní štěstí a pohodlí na oltář někoho jiného. Jsou loajální a věrní, málokdy žádají druhé o pomoc. Vepř bývá většinou mlčenlivý, rozhodne-li se však mluvit, nic a nikdo ho není schopen zastavit. Prahne po poznání, rodí se s vynikajícím vkusem.

Vepř patří do skupiny vodních znamení, představuje začátek zimy, symbolizuje také klíčení rostlin a zrození nové formy života.

Ale pozor, i Vepř má své slabiny: někdy postrádá realismus a oddává se pouze snění. Bývá také naivní a důvěřivý, není problém ho oklamat.

- Vepři jsou velmi tolerantní, optimističtí a většinou nemají problém vyjít i se sebou komplikovaným člověkem.
- Jsou velmi loajální a oddaní svým nejbližším.

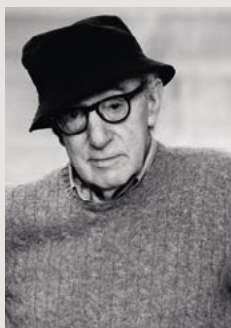
- Vepři mají sklony k lenosti, povalování se a s tím souvisejícímu tloustnutí.
- Vepři obecně nejsou příliš dobří v komunikaci.
- Vepři neznají únosnou mez.

Slavní narození v roce Vepře

Arnold Schwarzenegger , sportovec, herec, politik	30. 7. 1947
Kevin Spacey , herec, režisér, scenárista a producent	26. 7. 1959
Meat Loaf (Marvin Lee Aday), rockový zpěvák	27. 9. 1947
Ernest Miller Hemingway , spisovatel	21. 7. 1899 – 2. 7. 1961
Stephen King , spisovatel, herec, hudebník	21. 9. 1947
Woody Allen (Allen Stewart Konigsberg), režisér, spisovatel, hudebník, komik	1. 12. 1935
Amy Jade Winehouse , zpěvačka	14. 9. 1983 – 23. 7. 2011
Ronald Wilson Reagan , prezident USA, guvernér, herec	6. 2. 1911 – 5. 6. 2004
Alfred Hitchcock , režisér a autor, mistr hororu	13. 8. 1899 – 29. 4. 1980
Elon Musk , podnikatel, filantrop, vynálezce	28. 7. 1971
Jules Verne , spisovatel, zakladatel sci-fi	8. 2. 1828 – 24. 3. 1905
Alain Fabien Maurice Marcel Delon , herec	8. 11. 1935
Elton Hercules John (Reginald Kenneth Dwight), zpěvák, skladatel, klavírista	25. 3. 1947

Mezi další patří **Hilary Clinton**, **Luciano Pavarotti**, **Henry Ford**, **Ricky Martin**, **dalajláma** nebo **Wolfgang Amadeus Mozart**.

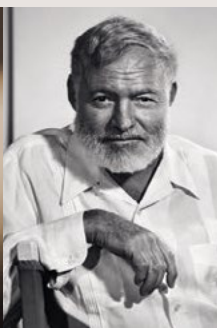
Woody Allen

Amy Winehouse

E. Hemingway

W. A. Mozart

A. Schwarzenegger

KULTURA

JAK KAREL GOTT EMIGROVAL A PAK SE VRÁTIL

V roce 1971 se nevrátil Karel Gott ze západoevropského turné. Lidé si o tom šeptali a ani komunisty to nenechalo klidnými. Gustáv Husák o Gottovi mluvil na celostátním sjezdu komunistů, což byla jejich největší možná celostátní sešlost. „Všichni víme, jaké podmínky práce měli, Gott jak Gott, ale i všichni ostatní. Slávu měl, peníze, cokoli chtěl. Cestoval po světě a tak dále. Ať se rozhodne sám, zdali se chce vrátit a říct svým lidem, nebo chce sloužit západní buržoazii. Může se rozhodnout sám. Socialistickým zřízením, socialistickým státem neotřese ani Gott a neotřásl s ním taky nikdo jiný. Propaganda je načasovaná před naším sjezdem a čertví, jaké ještě hlouposti povymýšlejí. Jsou za to placení americkými dolary, tak ať vymýšlejí, je to jejich řemeslo. My to říkáme proto, aby naši lidé byli imunní a že se nebojíme o těchto otázkách hovořit. My nemáme co skrývat.“

Přepis části projevu G. Husáka na XIV. sjezdu ÚV KSČ v roce 1971

UPŘÍMNĚ JSEM SI NORMALIZACI PŘÁL

Kdyby emigrovala nejznámější československá popová ikona, patrně by to socialistickým Československem přece jen otřásl, takže se za Gottem vydali komunističtí vyjednávači a naznačili všem (také Jiřímu a Ladislavu Štáidlovým), kteří chtěli na Západě zůstat, že se nad nimi stahují mraky. „Zároveň jsme byli namlsaní, jak se s námi zacházelo v Německu a Rakousku, kde jsme měli doslova naservírovaný červený tepich a mohli jsme si vychutnávat plné sportovní haly,“ vysvětloval později zpěvák důvody krátké emigrace.

A tak Gott napsal přímo Husákovi. „Přestože jsem se v roce 1969 a 1970 postavil se všemi svými spolupracovníky do řady těch, kteří si upřímně přáli normalizaci občanského i kulturního života v naší zemi, a tento postoj jsem jasně vyjádřil činy, setkával jsem se doma na každém kroku s nepřekonatelnými obtížemi,“ zdůvodňuje Gott v dopise rozhodnutí emigrovat. „Chceme se vrátit před naše publikum,“ píše se dále v dopise. „Pevně věřím, že jak já, tak i oba moji autoři najdeme ve vaší osobě a vaší moudrosti porozumění pro naši složitou situaci,

Karel Gott s bratry Jiřím a Ladislavem Štáidlovými

kteřá rozhodně není lehká," žádá Gott o shovívavost úřadů, pokud se se svými spolupracovníky vrátí do Československa.

NIC SE VÁM NESTANE

Komunistická Státní bezpečnost (StB) prý také během zpěvákovy pobytu v zahraničí psychicky týrala jeho rodiče. „Například v našem jevanském domě zabavili všechny knihy a desky, doslova to tam vybydleli. Po mém návratu nám vše vrátili," popisoval později Gott v rozhovoru. Ihned poté, co se zpěvák nevrátil ze západního Německa, na něj také StB založila spis. „Nabídl nám (Husák), že zaručí, že se nám nic nestane, že nebudou žádné sankce a že to chce projednat v Praze." A tak se umělci skutečně vrátili domů.